

- 9 *Sic natus et natus crucifixus pendens efficit; et ione nostra crucifixus
impedit et ad eum.*
- 10 *Sic crucifixus, neque mortuus nec natu aut dinitus per alii crucifixus
et crucifixus est crucifixus.*
- 11 *Quoniam fuit enim quod crucifixus sit et deus producunt eundem effigiem, an
egrediatur a deo in mediocriter superbi. Dini, an ista mediocriter virtus domini? Mediocriter superbi
Sicut ne deus delegare munus (et hoc aliui crucifixus nullum) Tibi, iuris regis p[ro]p[ri]e
Emplat in ditione quod crucifixus alij occurrit sed (et hoc ad aliquam effigiem) tua corpora
dignus a deo. Neppos.*
- 12 *Et hoc ad quem causa deret curvene imitari.*
- 13 *Individuum (et hoc determinat) tamquam ad spiritum, et secunda determinat tam
quam ad individuum.*
- 14 *Lobis isti ergo sunt, que determinant tamquam ad humum effigiem,
ut deus de facto determinat.*
- 15 *Praeterea nos sicut omnes carnis physica de facto non debet
esse obediens distincte fundamentali capacitate cuiusvis rei
creata, ut per arbitrio superiorum agentium, cum auxilio ei inde
bito manus impleat, quod nati virtute, et hanc sibi debito
implere non potest.*
- 16 *Dividitur in actionem, et passum, quae sicut eterna in terra, et
eternam.*
- 17 *Locus obediens distincte fundamentali capacitate cuiusvis rei
creata, ut per arbitrio superiorum agentium, cum auxilio ei inde
bito manus impleat, quod nati virtute, et hanc sibi debito
implere non potest.*
- 18 *Dividitur in actionem, et passum, quae sicut eterna in terra,
et eternam.*
- 19 *Locus obediens distincte fundamentali capacitate cuiusvis rei
creata, ut per arbitrio superiorum agentium, cum auxilio ei inde
bito manus impleat, quod nati virtute, et hanc sibi debito
implere non potest.*
- 20 *At vero fuit iam istud in anno 1500 sicut et in eternam
eterna.*
- 21 *Et ipsa obediens, in qua ratione inservit iste, effice in anni super
natus? catholicis eius est efficiens haec.*
- 22 *Si ergo ipsa obediens ista per se ipsa non possit nisi per relatum transiens,
si sustinamus ad eam de parte postmodum non erit relatum transiens.*
- 23 *Et ultar prout obediens anni supernatus sufficiat auxiliu?
Dei excedunt? Efficiens*

- 24 *Si pia obediens sit relatum transversum ad finis hy-*
nibus; sicut negra in affectu ino nascit point
- 25 *Si pia obediens est in operu generico an in spaci-*
ficio constatis crat? Unde visus in generico quod in
specifice, dummo sit utrum capax ad sensum effum
Engbourni (ruris) det pia obediens? hoc inobit, ino im-
plut ad deti alio unq talis pia in deti.
- 26 *Amplius, & truva via sua principaliter creans.*
- 27 *Apropos suam supradicti ratione Bystri de obediens*
potius et creans nascit eumq sonale insorum Dei,
potius est
- 28 *Ca efficiens, sed ag alio*
- 29 *Divisaem suis manifestando.*
- 30 *Sed visitat rao per principalem Bystri. quod de*
vocabulo est
- 31 *Ca obediens est illa que n' indiget alia ita eiudicari ad pri-*
cipi effum aliquem; ca iiii partali & trio & hoc.
- 32 *Sed illi n' pot dependere a dupli efficiente obediens nec*
nascit nec est dicitur in au 2°; at pot a dupli partali
ex iiii dixit Bystri, et Bystria & regita nascit
ad Caudum
- 33 *Nec dicitudo, nec dicitudo est odio detestate regita ad ob-*
ediens
- 34 *Tullum agens rapum agit in passum sibi oeo sile*
- 35 *Ad hoc ut de facili agens agas in passum, n' regit dicitudo*
subialis, unde sapere agit in passum sibi subialis sile.
- 36 *Agens basum minus intersum, est agili, quia sit magis ex-*
persum si pot nascit agere in passum quod sit magis intersum. Est agili.

- 120
1. Disjunctio de cœpi, expari frumento, fructu, et alijs gallus.
2. Causalib[us] id ppter qd alijs sit.
3. Si libet ingredi eius diuisum, manifestabo.
4. Quia est trahit a physica, n[on] in rigore
causalis efficit in aliis suam bonitatem apparentem
tamen; at ut in aliis non efficit praualem et efficiam ostendere
bonitatem suam, tamq[ue]m p[ro]p[ter]itatem.
5. Neq[ue] ut ratio physica regitur cognitio ad secunda[m] amphi-
nale in aliis i[st]o.
6. Ad secunda[u]m in aliis non est logie sicut est efficit regitur cog-
nitio seu bonitatis ostentio.
7. Cognitio, quod significat n[on] est sensitiva, nec appetitiva, sed iudicativa iuris iurandi
et moraliter expressa.
8. Et autem ratione trahi, qm important, et n[on] efficiuntur.
9. Vbiq[ue] officiis interiori et exteriori sunt officia physici an moralis in finibus
10. Officiorum sequitur. ut officia cui ipsius? Regime
11. Taliata, p[er] qm autem exterior causant, est negotio in bonis que sequi-
guntur in proprio officiis, seu rebus oec[on]omiis boni.
12. At id officium potest dependere a duplicitate statu. Neque
quod est in p[ro]p[ter]itatem et naturam n[on] potest negari est dicitur quod ad esse morale.
13. Bruta ignorat ppter finem, nec impunita est in peccato.
14. Deus ignorat ppter finem tam ad intra qm at ex a[et]ate atque
ppter tam finalem.
15. N[on] deus ad ex a[et]ate n[on] potest ignorare leuitatem ipsius, et sua bonita-
tem, sed est ppter bonitatem inter cravas, in ipsius ratione. Regime.
16. Non solum bonum potest finalitatem, sed malum sub nomine boni.
17. Bona veritate justitia, indifferens quod indifferens nec dicitur fina-
litate potest.
18. Horum autem est delectabilis, et naturalis, immo impossibile cog-
nitio ut finalitas potest amor in efficiendo.
19. Negocia, entia rati, et relatio finalitatis ponunt dummodo a-
parant sub nomine boni.

- 20 Bonū indebetum, et bonū jucundum se delectabilez finalia regis.
21 Ut dicitur? bonitas medijs seu deo utilis sit illi insperata ambo ex lege?
22 Puto aliud utrumque augendo non iba.
23 Malū q̄d malū n̄ possit finalitatem auctiōnem, negat et auctiōnem.
24 Simplicitas humana est scholae deus, et ita est, ut n̄ possit
talis n̄ esse.
25 Q̄d genitrix et liberā n̄ temp[or]e intendit sine ulmū, negat et im-
punita.
26 Nullatenus datur potest geratio nisi p[ro]pter duos fines sim-
pliciter ultimis.
27 q[uod]o[rum] 26. Ceteris exemplari diffinitur sed ad cuius initio aliud sit, est ua-
cā, reducitur ad rationem, n̄ in rigorosa
agentia n̄ cognoscitur n̄ possunt gerari p[er] exemplare.
28 Ita agentia intuitalia libera gerantur p[er] tunc explorare
et explorari. Sit in tunc falso in obvio. Sit obviu-
m gerare.
29 hoc explorare in tractu ratiocinali est p[er] Idea Badii
q[ue] mentale cuiusdem est facilius in sp[iritu]
30 Idea Dinae et explorare dinū n̄ in crato p[er] sp[iritu] obviu-
m.
31 Nupt, id in Dino. ~~est~~
32 Ceteris (et explorari) et nupt in respectu fratri, et voli-
tive efficaci imitandi explorare.
33 Ceteris est sed unde aliud sit gallens, seu fortuito
fortuna est ceteris equum, raro genitum in
agentibus p[ro]pter finem atque in vocatione
34 Caput vero est sine operatione.
35 An ergo deo fortuna et caput? h[ab]ere etatolicie explicitent;
36 dicitur. Vnde
37 Respectu agentium n̄ cognoscitur dari n̄ per fortuna
dominius p[er] caput.

38

Pro Di n' dati frumento, casu uia, aut alijs fortuitis; at uo rū sive
clorū, angelis et deonis plurimi. Vnde offus fortuiti et
cauiles, et fatalis. Et ha' prudētia Dina:

39

Sicutum diffit' In harentiae rebus molibus dispositio immobilijs,
sq' qm Dina prudētia suis quicq' necit ordinibus

40

Sicutum in si debite accepto ue dati.

41

Monstrum e' offus rāuis areta, et solita sibi pēndit
prope degenerans.

42

qd' dēf' monstra experia jet.

43

Cēsum strarum qnd' assignabo ex Mōlōn' dīc:

44

Monstrum lēmp e' offus p' altery tu ca 2°, n' uo rū dei

45

An Na intendas qd' monstrum? Et e' primario n' intendas

46

quicq' difficultate qd' rū effum alijm' dīc jet Deus iā p'
altery; rū peras dīc p' dūm' abe, neq' p' solitior, neq'
le p' natum intendit;

Dīp' De motu Mōlōi et Motore.

1

Dīp' Motus sūj' impletus enti in p'ia p'ut in p'ia e' cu
trum. Dari Mōlō ab qd' dubio feneo.

2

An successio sit de essa motus? utr' affer.

3

Dari motum ad via finta; e' coj' resolutio.

63

1

- 1 Secretum Nili fluminis fontem, et originem
aperire, hodie, si quando, Philosophia dabitur
investigantibus. ~~Atque~~ faciat diensi veniam, & ~~Al-~~
~~demiti~~ ~~Ali~~ Luminare maius, Sicut illustrissimum,
summa nobilitatis splendor, Sapientiae ornamen-
to splendidissimo, virtutum ornatissimo deo, A-
cademia magna inter astrea, Astrum maximum.
- 2 Reverendissime Pater, utriusque collegij Doctor eme-
ritissime, Scientiarum decus singulare, Religionis
exemplar probatissimum.
- 3 Archignatus Sapientissime, dignissime, Artium
splendor suggestissime.
- 4 Praeceptor al magister meus admodum clende, sub-
tilissime, literatissime.
- 5 Doctores al magistri Sapientissimi, Sapientie re-
cipientes compici.
- 6 Conuenit omni ex parte Scientissime.
- 7 Secretissimum Nili fluminis fontem, et originem a-
perire, hodie, si quando, Philosophia dabitur inves-
tigantibus. Num uel maxe Philosophorum
in adversum septem gemini turbunt be-

pida estia Nili, quia recessari jam timent, quod
artium natura Caput non procedit ulli.

Hodie uidelicet prope Nili rives huc
pitum querij, sed ubi fata quietas ostendunt
ad Omuiandum, nec fortis fluminis inacces-
sus est aditus, septem per estia patet accessus.
Quis ulla ueterius immoramus? Nam nos pro-
uocat Auster in altum.

Nam mensij ante habity Tygrij, et
oufrates humanissimo Omuiu nos excipit, reli-
cum est, ut delicias Nile jotoe, quas inseguamus
Omuiu, quandoquidem illue nos invitant prole-
ti halantes floribus agri; Si nos felices si
paradisi & limine praeuentem parvum & Ni-
le uidere, nobis fata conciderent; Sed quando
natura artani cui sollicita amouitque sinu, 3,
& gente maluit artus mirari, quam noce fu-
i, adeo estia satij erit hodiernum parare con-
tinuum. Et sane hic fluminis ante alios tem-
pore Caput exultit canes, ut Alixibet estij in-
undatione integrorum alicorū torrentes expueret.

Nec imerito apud Nilum habebimur
 Philosophi, qui huiusque Fluvij in undis, tamquam
 in speculo vivam Philosophiae coniuicantibus imagi-
 nem obseruamus. Si namque Egypcius hoc
 in uno omnium spiritu docet suam, genia
 minus, ut magis ex ore eius Nilus, aut freti-
 um, aut sterilem dedit annonam, una in
 Philosophia reliqua Scientie spes nescit; ut enim
 sine Nilo steriles essent Egypcius vniuersa, ita sine
 Philosophia vniuersa Scientie interirent.

Si Nilus systema per etiam in mare pro-
 rumpit; Philosophia milie etiam pandit, quia in
 omnes Scientias fluens diriuat. Si Nilus sys-
 tema estia imaginem Ali referunt systema Carne-
 sis Stellaris; quia Philosophiam celorum nondicit, milie
 astorum fascibus illuminatur. Si Nilus sys-
 tema estia, systema vestiti Cronis triumphalibus exorna-
 tur; Quis Philosophiam triumphalem non agnos-
 cat, systema plusquam Cronis triumphalibus prouam
 dignissimam, ut qua niquis inter Scientias pri-
 marum meruit cum laude coronam.

Quod cum ita sint, reverente animo,
secundite Aray Comites proclarissimi, haud equidem
sine mente Deum, sine numine domum, iespe-
ria. Nisi ergo vos communantes excipiunt. In mo-
nitorio Bona spei, ubi primum erumpit ad
auras hie fluvius, postquam per subterraneos
meatus longo ductu se abscondit.

Bonum felix auspicium, amicuari quod
Nilum, qui illi primum teste dat in conspectum,
ubi Bona spei monitorium agit atque. Nemo
bonus profecto erit, qui spei optimas non possi-
pot fore, ut cuiuslibet scientie officium felicior
ingrediatur auspiciis, si apud Nisi erga communationem
per quod licentiam omnium patet alleluia.

Philosophici itaque mentis alumbite, et
Nilus cariter inguritate vos lymphis, quae si fixa-
ti secundant agros, ultissima vestrum omnium
ingenia abundantissime secundabunt.

Sicutavi.

